

مدیریت شهری و شهرخلاق

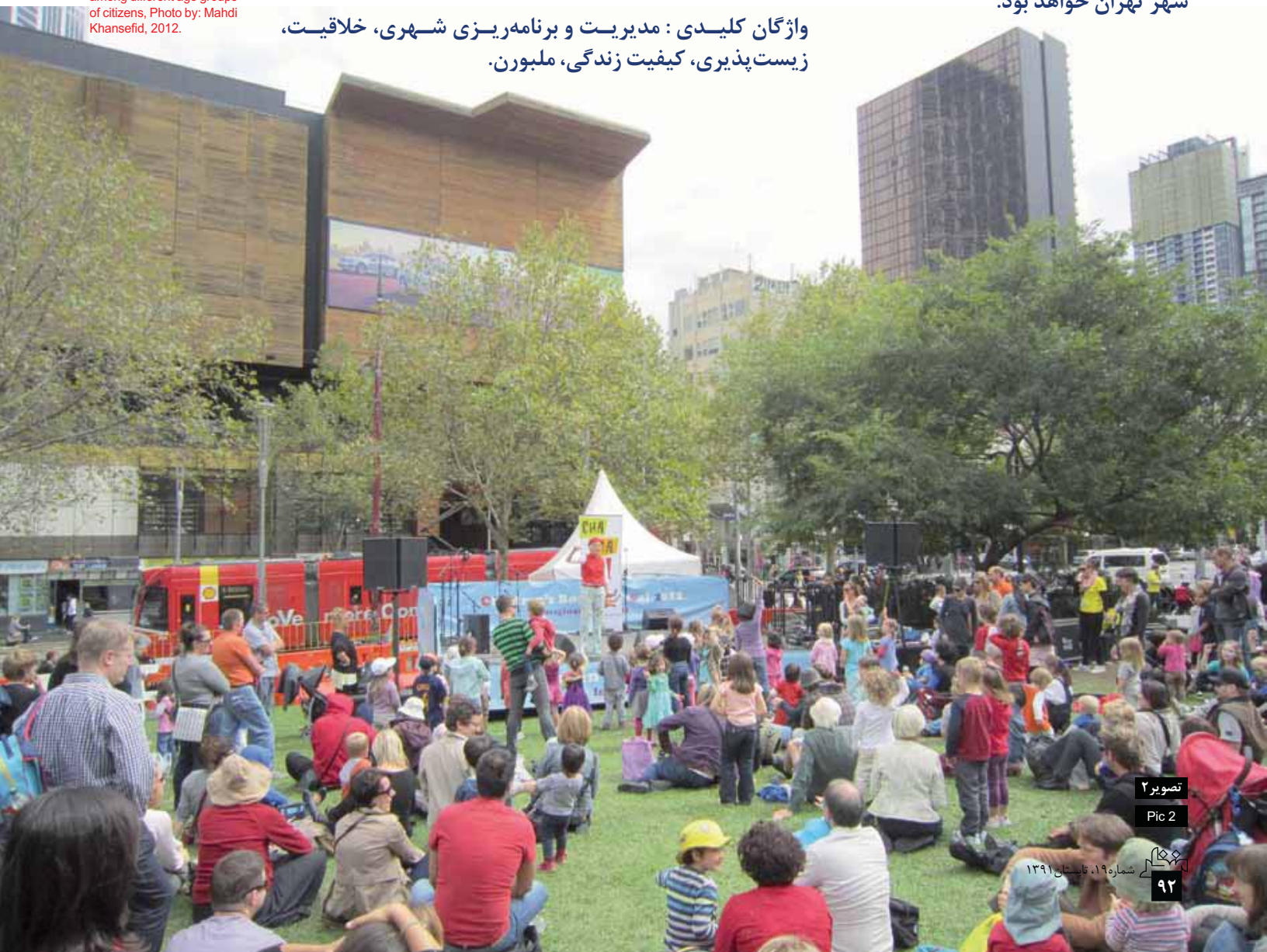
مهدی خان سفید، پژوهشگر
دکتری معماری منظر از
دانشگاه ملبورن، استرالیا
m.khansefid@pgrad.unimelb.edu.au

تصویر ۲: ایجاد و استفاده از
فضاهای شهری برای تشویق
خلاقیت‌های گروه‌های سنی
مختلف شهروندان، عکس:
مهدی خان سفید، ۱۳۹۱.

Pic2. Urban open spaces
to encourage the creativity
among different age groups
of citizens, Photo by: Mahdi
Khansefid, 2012.

چکیده: «ملبورن» به عنوان یکی از زیست‌پذیرترین شهرهای جهان شناخته می‌شود و کیفیت زندگی در این شهر همواره در رده‌بندی‌های جهانی در سطوح بسیار بالایی قرار دارد. مدیریت شهری در ملبورن، به منظور حفظ جایگاه‌های مورد اشاره و همچنین ارتقای عملکرد، اهداف کلی، عملیات و شاخص‌هایی را در زمینه بررسی عملکرد و کارایی مدیریت امور شهری و میزان موفقیت در راستای نیل به اهداف خود در نظر گرفته است. اهداف هشت‌گانه مدیریت شهری در این شهر، شامل «شهر برای مردم»، «شهر خلاق»، «برخورداری اقتصادی»، «شهر دانش»، «شهر اکولوژیک»، «شهر متصل»، «شهر پیش‌رو» و «استفاده بهینه از منابع» است. در این مقاله ضمن معرفی هریک از محورهای دارای اولویت در برنامه‌ریزی‌های مرتبط با شهر ملبورن، اهداف عملیاتی و شاخص‌های مرتبط با هر محور مورد بررسی قرار می‌گیرد. با توجه به موضوع ویژه‌نامه «مدیریت شهری و شهر خلاق»، به صورت خاص نیز به محور «شهر خلاق»، به عنوان یکی از مهم‌ترین اهداف مدیریت شهری ملبورن، برای ارتقای کیفیت زندگی و زیست‌پذیری شهر پرداخته خواهد شد. نتایج این بررسی به عنوان یک مورد مطالعه از مدیریت و برنامه‌ریزی موفق در امور شهری در هدف‌گذاری، آرایه راهبردها و راهکارهای مدیریتی و شاخص‌های عملکردی در شهر قابل استفاده برنامه‌ریزان و مدیران شهری شهر تهران خواهد بود.

واژگان کلیدی: مدیریت و برنامه‌ریزی شهری، خلاقیت، زیست‌پذیری، کیفیت زندگی، ملبورن.

تصویر ۲

Pic 2

شماره ۹، تابستان ۱۳۹۱

۹۲

مقدمه

در رویکردهای نوین به شهر، «شهر خلاق»^۱ به عنوان یک روش راهبردی در عرصه تفکر، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های شهری مطرح شده است. با توجه به تغییرات بسیار عمیقی که در محیط شهر در حال وقوع است، خلاقیت مسئولین، صاحبان مشاغل و ساکنین شهر، یک عامل حیاتی در حل بسیاری از مسایل شهر به شمار می‌رود. همچنین این رویکرد به چگونگی ورود خلاقانه شهروندان به عرصه‌های مختلف مواجهه با مسایل مرتبط با شهر می‌پردازد.

• شهر خلاق و تغییر رویکردها: عبارت «شهر خلاق» از اواخر دهه ۸۰ میلادی، توسط «چارلز لاندری»^۲ مطرح شد. در حقیقت وی مبدا عبارت «شهر خلاق» و «خلاقیت شهری»^۳ محسوب می‌شود. بحث شهر خلاق با تغییر رویکردهای سنتی، بسته و سلطه‌طلبانه به شهر و مدیریت شهری، محیط و بستری را فراهم می‌کند که در آن مسایل شهری به صورت خلاقانه و با تفکر جمعی صاحبان اصلی فضاهای شهری، یعنی شهروندان و صاحبان مشاغل، در کنار مدیران و برنامه‌ریزان شهری مورد بررسی قرار می‌گیرد و برای حل معضلات پیش روی شهر و بهبود شرایط زندگی در محیط‌های شهری، افراد دارای نفع و مسئولیت در کنار هم فعالیت می‌کنند و به واسطه این فعالیت، از نتیجه آن در ارتقای کیفیت محیطی شهر و افزایش میزان زیست‌پذیری و ارتقای کیفیت زیستن در محیط شهر بهره می‌برند (Landry, 2000).

• زمینه‌های شهر خلاق: عرصه‌های خلاقیت شهری هم مانند خود مسایل شهری متعدد هستند. برای مثال می‌توان به عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و ادبی اشاره کرد. علاوه بر جوانب اجتماعی و فرهنگی، نگاه اقتصادی و مالی نیز در این رویکرد نسبت به طرح‌های شهری قابل ذکر است (Carta, 2007). محیط شهر خلاق به شکل‌گیری ایده‌ها و تبدیل آنها به پدیده‌هایی راه‌گشا در راستای حل چالش‌های مختلف و چندبعدی شهری می‌انجامد. • ساز و کارهای شهر خلاق: شهر خلاق با حذف پیچ و خم‌های اداری و فراهم کردن زمینه بروز خلاقیت‌های فردی و گروهی و نیز سازماندهی این توان‌ها در زمینه انجام فعالیت‌های مرتبط با شهر نقش مؤثر دارد. ایجاد توازن بین تفکرات کلان‌شهری و محلی و همچنین بازتعریف مدیریت و برنامه‌ریزی بر پایه مشارکت افراد، نهادهای مردمی، تشکیلات عمومی غیردولتی، صاحبان مشاغل و حرفه‌ها و مدیران شهری از جمله موارد مهم در این نوع نگاه است.

• شهر خلاق و مدیریت شهری: مدیریت شهری و مدیریت طرح‌های مرتبط با شهر در چنین رویکردی، نقش تسهیل‌کننده و فراهم‌کننده زمینه بروز و استفاده از خلاقیت‌ها را بر عهده خواهد داشت (Cooke & Lazzeretti, 2008). در این رویکرد، مفاهیم نوینی مطرح می‌شوند و از نوآوری به جای تکرار، طراحی به جای ساخت، ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر در مقابل تلاش برای کاهش هزینه‌ها، تلفیق ایده‌ها در برابر جدایی نظرات، در پی ایجاد نتایج بهتر بودن و نه صرفاً جذب و استفاده بیشتر امکانات و منابع و نیز بهره‌گیری از تفکر و فناوری و «هنر ساخت شهر»^۴ (Landry & Sterling, 2006) سخن به میان می‌آید. با توجه به این نکته که شهر و کیفیت زندگی در آن، به طور مستقیم متأثر از نوع نگاه به مسایل شهری است، خلاقیت شهری به عنوان یک رویکرد راهبردی می‌تواند کیفیات زیستن در شهر را تحت تأثیر فراوان قرار دهد. در ادامه، به منظور بیان نوآوری‌های عرصه مدیریت شهری و مصادیق آن در شهرهای موفق دنیا در این زمینه، به محورهای برنامه‌های مدیریت شهری در «ملبورن»^۵ به عنوان یک شهر با کیفیات بالای محیط زیست شهری پرداخته می‌شود.

زیست‌پذیری و کیفیت زندگی در ملبورن

کلان‌شهر «ملبورن» با بیش از سه و نیم میلیون نفر جمعیت، در ایالت «ویکتوریا»^۶ در جنوب شرقی استرالیا واقع شده است. این شهر از نظر توجه به شاخص‌های «زیست‌پذیری»^۷ و «کیفیت زندگی»^۸، از جمله شهرهای پیشرو در سطح جهان محسوب می‌شود. در دهه اخیر، ملبورن همواره به عنوان یکی از زیست‌پذیرترین شهرهای جهان و در برخی از رده‌بندی‌ها، زیست‌پذیرترین شهر و از نظر کیفیت زندگی نیز در گروه بهترین شهرهای دنیا مطرح بوده است (تصویر ۱). به طوری که در ۲۰۱۱ میلادی، این شهر در رده‌بندی نشریه «اکنومیست»^۹ به عنوان زیست‌پذیرترین شهر جهان برگزیده شد (EIU 2012). در بحث «بررسی زیست‌پذیری شهرها در سطح جهان»^{۱۰}، معیارهایی به شرح زیر توسط این نشریه مورد توجه قرار گرفته است:

۱. ثبات و مسایل مرتبط با جرایم و پیشگیری از جرم، خطر درگیری نظامی و جنگ (۲۵ درصد).
۲. سلامت عمومی و خدمات مرتبط با دارو و درمان (۲۰ درصد).

۳. فرهنگ و محیط زیست، اقلیم، آسایش محیطی، تفریح و ورزش (۲۵ درصد).

۴. دسترسی به امکانات آموزشی و کیفیت آن و سطح آموزش عمومی (۱۰ درصد).

۵. زیرساخت‌های حمل و نقل محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی، سیستم حمل و نقل عمومی، میزان و کیفیت مسکن، تأمین انرژی و آب (۲۰ درصد).

در بررسی میزان زیست‌پذیری شهری در ۲۰۱۱، شهرهای ملبورن (استرالیا)، وین (اتریش)، ونکوور (کانادا)، تورنتو (کانادا)، کلگری (کانادا)، سیدنی (استرالیا)، هلسینکی (فنلاند)، پرت (استرالیا)، آدلاید (استرالیا) و آکلند (نیوزیلند) به عنوان ۱۰ شهر برتر معرفی شدند. شهر تهران، در بین ۱۴۰ شهر مورد بررسی در رتبه ۱۳۲ قرار گرفت.

در بررسی سطح کیفیت زندگی در محیط شهری و معرفی بهترین شهرهای جهان برای زندگی نیز مواردی مشابه، شامل موارد زیر دخیل هستند (Businessday, 2012):

۱. محیط اجتماعی و سیاسی، ۲. محیط اقتصادی، ۳. سلامت و بهداشت، ۴. آموزش، ۵. خدمات عمومی و حمل و نقل، ۶. تفریح، ۷. کالاهای مصرفی، ۸. مسکن، ۹. محیط طبیعی. موارد مرتبط با زیست‌پذیری و کیفیت زندگی در سطوح مختلف کشوری، ایالتی و مدیریت شهری (شهرداری و شورای شهر)، در استرالیا پیگیری می‌شود. به عنوان مثال، ایالت «ویکتوریا»، شاخص‌های ایجاد جوامع پایدار و سالم را به گروه‌هایی به شکل زیر طبقه‌بندی کرده است (DPCD, 2012):

۱. اجتماعی (امنیت)، ۲. اقتصادی (بویایی)، ۳. محیط زیستی (پایداری)، ۴. فرهنگی (سرزندگی)، ۵. جمعیتی (مشارکت عمومی).

اهداف مدیریت شهری در ملبورن

در سطح مدیریت شهری، نهاد شهرداری یا «شهر ملبورن ۱۱»، به عنوان مسئول امور اجرایی مدیریت شهری و هماهنگی نهادهای ذی‌ربط عمل می‌کند. مدیریت شهری در این شهر، برای رسیدن به شرایط بهتر زندگی در محیط شهری، هشت هدف عمده برای خود در نظر گرفته است و عملکرد مدیریت شهری را در این زمینه‌ها مورد بررسی قرار می‌دهد (City of Melbourne 2011):

۱. شهر برای مردم ۱۲، ۲. شهر خلاق ۱۳، ۳. برخورداری اقتصادی ۱۴، ۴. شهر دانش ۱۵، ۵. شهر اکولوژیک ۱۶، ۶. شهر متصل ۱۷، ۷. شهر پیش‌رو ۱۸، ۸. استفاده بهینه از منابع ۱۹ همان‌طور که پیشتر ذکر آن رفت با توجه به محوریت ویژه‌نامه «مدیریت شهری و شهر خلاق» در ادامه به طور ویژه به موضوع «شهر خلاق»، به عنوان یکی از مهم‌ترین اهداف مدیریت شهری ملبورن پرداخته می‌شود. در تدوین این بخش، از اسناد و گزارش‌های نهاد شهرداری یا «شهر ملبورن» و «شورای شهر ملبورن ۲۰» استفاده شده (Melbourne City Council, 2011; City of Melbourne 2011) و رابطه آنها با طرح‌های فرادستی مانند طرح «ملبورن ۲۰۳۰»^{۱۱} ۲۱ مورد بررسی قرار گرفته است (DPCD, 2002).

شهر خلاق

هدف شهر خلاق، مشتمل بر جذب نهادها، افراد و شرکت‌های خلاق در فعالیت‌های مرتبط با شهر و همچنین ایجاد زمینه درک شهر به عنوان یک پدیده خلاق است. این امور، از طریق تشویق سازمان‌های خلاق، برای جذب در مجموعه مدیریت شهری و تشویق و مشارکت افراد خلاق در تصمیم‌گیری‌ها و افزایش اثر این تصمیمات در محیط شهری است. حمایت از نوآوری در عرصه‌های مختلف شهری، به ویژه عرصه هنری و ایجاد فضاهای لازم برای انجام این امور از جمله سایر فعالیت‌های لازم در این محور است (تصویر ۲). به منظور شناخته شدن ملبورن به عنوان یک شهر خلاق، افزایش دسترسی و مشارکت در هنر و فرهنگ شهری، افزایش بودجه برای فرهنگ، هنر و ادبیات، حمایت از تنوع در فرهنگ و هنر، تشویق خلاقیت و نوآوری در طراحی محیط مصنوع مورد توجه خاص مدیریت شهری واقع شده است.

مهم‌ترین شاخص‌های این رویکرد، تعداد نوآوران و هنرمندان و نهادهای هنری موجود در مجموعه مدیریت شهری و نگاه راهبردی به مقوله هنر شهری است. از جمله سایر شاخص‌های میزان موفقیت مدیران شهری در نیل به شهر خلاق، تعداد آثار هنری و هنرهای مرتبط با شهر ملبورن در سطح ملی و بین‌المللی و میزان بودجه و نتایج حاصل از آن و نیز تعداد رویدادهای فرهنگی برگزار شده در سطح شهر است. همچنین ایجاد مکان‌ها و برگزاری رویدادهایی که امکان برقراری رابطه، گفتگو و بحث پیرامون موضوعات مختلف شهری را فراهم آورد در بروز خلاقیت شهری دارای اهمیت فراوان است و می‌تواند نشانه‌ای از توجه مسئولین به این امر باشد (تصویر ۳).

تدوین راهبرد هنری شهر ملبورن، به منظور تشویق و تقویت جامعه‌ای سرزنده و خلاق و همچنین مشاوره با صاحب‌نظران و جلب مشارکت آنها از طریق برگزاری کارگاه‌ها و ارتباط

مستقیم با مخاطبین و شهروندان از جمله کودکان و نوجوانان، همراه با بررسی بازخوردهای گروه‌های مختلف مشارکت‌کننده در این زمینه، به عنوان یک امر ضروری مورد پیگیری قرار گرفته است. در همین راستا، فعالیت‌هایی به شرح زیر انجام پذیرفته است:

– ایجاد فضاهایی مانند کارگاه‌های هنری برای فراهم کردن زمینه بروز خلاقیت شهروندان به ویژه کودکان، نوجوانان و جوانان و ایجاد امکان برقراری ارتباط آنها با متخصصان حرفه‌ای در حیطه‌های مختلف، در فضاهای چندمنظوره عمومی مدیریت شهری، به عنوان یک اولویت در رسیدن به شهر خلاق مطرح و اجرایی شده است.

– حمایت از هنرمندان و افراد خلاق به ویژه جوانان با کمک هزینه‌هایی که از طرف مدیریت شهری تأمین می‌شود. این حمایت‌ها به منظور خلق آثار هنری و فعال‌سازی محیط‌های شهری و فراهم کردن زمینه حضور آثار و افراد در جشنواره‌های مختلف و نمایش آثار آنها در نمایشگاه‌های شهری انجام گرفته است.

– برگزاری جشنواره‌ها، کارگاه‌ها و نمایشگاه‌ها برای گروه‌های مختلف سنی و خانواده‌ها و ایجاد خانه‌های هنر برای حمایت از طرح‌های خلاقانه در شهر خلاق ملبورن به اجرا در آمده است.

– حفاظت و نگهداری از مجموعه‌های هنری و فرهنگی که علاوه بر زمینه نمایشی، بقای آنها به عنوان میراث شهری را برای نسل‌های بعدی، بازدیدکنندگان و گردشگران فراهم می‌کند. مجسمه‌ها، بناهای یادبود، عناصر شاخص هنری در فضاهای شهری و آثار هنری مرتبط با شهر، در این مجموعه‌ها نگهداری و حفاظت می‌شوند.

– حمایت از هنرهای بومی و محلی به ویژه در زمینه‌های مرتبط با هنرهای بومیان استرالیا قبل از ورود اروپاییان به این سرزمین و تاریخ و فرهنگ بومی آنها نیز یک فعالیت دیگر در این محور است.

– ایجاد امکان استفاده مردم از فضاهای شهری در ساعات مختلف شبانه‌روز و برگزاری طرح‌های مرتبط با آن نیز در گروه اقدامات حمایت از ایده شهر خلاق قرار می‌گیرد.

در بررسی محور شهر خلاق، در میان سایر محورهای عملکردی مدیریت شهری ملبورن، توجه به تغییر رویکرد مدیریت شهری نسبت به توان‌های موجود در میان گروه‌های مختلف سنی و مهارتی شهروندان، افزون بر نهادهای مردمی و جلب مشارکت آنها در مسایل شهری و تلاش برای حل چالش‌های پیش روی شهر مشهود است.

همچنین در این محور، تمرکز اصلی مدیریت شهری بر ایجاد زمینه‌های بروز خلاقیت شهروندان و افراد صاحب نفع و نظر در مسایل و طرح‌های شهری است. در واقع مدیریت شهری، نقش تسهیل‌کننده و فراهم‌کننده زمینه بروز و استفاده از خلاقیت‌ها را ایفا می‌کند. از جمله این موارد در ایجاد زمینه‌های بروز خلاقیت، تأمین فضاهای مناسب برای انجام امور مرتبط با خلاقیت شهری و تدوین برنامه برای ایجاد، تشویق و تقویت این امور است. حمایت از افراد، گروه‌ها و نهادهایی که دارای خلاقیت‌هایی در راستای حل مسایل شهری و ارتقای کیفیت محیط شهر هستند نیز در همین چارچوب قابل طرح است. این حمایت‌های مادی و معنوی از مرحله شکل‌گیری ایده‌ها تا تشویق به تولید کالاها و خدمات در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری، اقتصادی، مالی و... گسترش پیدا می‌کند. محصول این خلاقیت‌های شهری در مدیریت و برنامه‌ریزی برای شهر، قابل استفاده خواهد بود. این حمایت‌ها می‌تواند در میان مدت و بلندمدت، افراد و نهادهای خلاق را از سایر شهرهای استرالیا و جهان به این شهر جذب کند. در نتیجه مدیریت شهری از نتیجه این خلاقیت‌ها به صورت مضاعف بهره‌گیری.

در حقیقت مدیریت شهری در این شهر، راهبردهای خود را به گونه‌ای تدوین کرده است که از راه‌حل‌های بسته و یک سویه مدیریتی و برنامه‌ریزی سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های مرتبط با شهر، به سوی راه‌حل‌های باز، پویا و مشارکتی حرکت کرده و این سمت و سوی مدیریتی را در طول زمان تقویت کند و به گونه‌ای تلفیقی و مستمر از نظر شهروندان به عنوان صاحبان و استفاده‌کنندگان اصلی شهر، در کنار نظرات کارشناسی دانشمندان، معماران، طراحان، مهندسان و هنرمندان بهره‌گیری و حتی نظرات کارشناسانه را نیز با تلفیق در محیط تفکری شهر خلاق تکمیل و تدقیق کند و از ثمرات آن در مدیریت شهری بهره‌گیری.

نتیجه‌گیری

در معرفی و بررسی محورهای دارای اولویت در مدیریت و برنامه‌ریزی در شهر ملبورن و بیان اهداف عملیاتی و شاخص‌های مرتبط با هر محور در این شهر، توجه به ارتقای کیفیت زندگی و زیست‌پذیری شهر مشهود است. مطرح شدن «شهر خلاق»، به عنوان یکی از مهم‌ترین اهداف مدیریت شهری ملبورن نیز بیانگر اهمیت «مدیریت شهری و شهر خلاق» در این زمینه‌ها است. به عبارت دیگر، «شهر خلاق» خود می‌تواند، به شکل یک رویکرد نوین در مواجهه با محیط‌های شهری و اثرگذاری بر فرایندها، اهداف و روش‌های مدیریت

و برنامه‌ریزی شهری مد نظر قرار گیرد. رویکردی که در آن، راه‌حل‌های باز و خلاقانه، با مشارکت گروه‌های مختلف شهروندان، به عنوان استفاده‌کنندگان اصلی شهر و تعامل آنها با مسئولین اجرایی و صاحبان مشاغل و حرفه‌ها، جایگزین راه‌حل‌های بسته مدیریتی پیشین می‌شود و حل مسایل شهری را با بهره‌گیری از توان محیطی و ذهنی گستره‌ای از علائق، اندیشه‌ها و تخصص‌ها امکان‌پذیر می‌کند.

نتایج این بررسی، می‌تواند به عنوان یک مورد مطالعه از مدیریت و برنامه‌ریزی موفق در امور شهری، در عرصه‌های هدف‌گذاری، آرایه راهبردها و راهکارهای مدیریتی و شاخص‌های عملکردی در شهر، مورد استفاده برنامه‌ریزان و مدیران شهری شهر تهران قرار گیرد و منجر به ارتقای زیست‌پذیری و اعتلای سطح کیفیت زندگی در محیط این شهر شود. ■

پی‌نوشت

۱. Creative City
۲. Charles Landry
۳. Urban Creativity
۴. The Art of City Making
۵. Economist Intelligence Unit
۶. Melbourne
۷. Livability
۸. Quality of Life
۹. City for people
۱۰. Global Liveability Survey
۱۱. City of Melbourne
۱۲. A knowledge city
۱۳. Economic prosperity
۱۴. An eco-city
۱۵. Manage the resources well
۱۶. Lead by example
۱۷. Melbourne City Council
۱۸. Visitors Centre
۱۹. Melbourne
۲۰. Planning for Sustainable Growth

شهر «ملبورن»، به لحاظ زیست‌پذیری و کیفیت زندگی یک نمونه موفق از مدیریت و برنامه‌ریزی در عرصه هدف‌گذاری، آرایه راهبردها و راهکارهای مدیریتی و شاخص‌های عملکردی برای مدیریت شهری محسوب می‌شود. اهمیت «مدیریت شهری و شهر خلاق» در زیست‌پذیری کردن شهر ملبورن به شکل یک رویکرد نوین در مواجهه با محیط‌های شهری با اثرگذاری بر فرایندها، اهداف و روش‌های مدیریت و برنامه‌ریزی شهری مد نظر قرار می‌گیرد.

تصویر ۳

Pic 3

Creative City and Urban Management

Mahdi Khansefid, Ph.D. Candidate in Landscape Architecture, Melbourne School of Design, Faculty of Architecture, Building and Planning, The University of Melbourne, Australia
m.khansefid@pgrad.unimelb.edu.au

Abstract : In this paper the concept of "Creative City" is introduced as an innovative and progressive paradigm towards urban management to solve numerous and varied complex and interrelated challenges of contemporary urban context. Based on many profound and radical changes of the urban environment, creative city is defined as a strategic approach in speculating, rethinking, planning and implementing urban plans and projects as well as policies and programs. It influences many aspects of the civic life including the social, cultural, economic, financial and business dimensions. Urban creativity tries to integrate ideas of a wide array of interests and encourages public participation of all stakeholders including citizens, owners of businesses, planners and designers in addition to managers. In order to accomplish this goal, a shift of perspective through with the city is looked at is mandatory; from a rigid bureaucratic process towards a dynamic and flexible procedure for urban policies, plans and projects.

Creative city can have great influences on urban planning and management and the whole city in a broader sense. It can bring new latent and unforeseen opportunities to the urban environment. Creative solutions and innovative strategies to overcome the challenges of cities appear to become attainable by making best of the available physical and intellectual recourses that the cities possess.

The quality of life within the cities and the urban livability is directly related to the success of urban planning and management. As a revealing and representing example, "City of Melbourne" is considered as one of the world's most livable cities and the quality of life in this city is located among the highest in worldwide rankings. In order to maintain its position and improve its performance, the City of Melbourne has established goals, objectives and indicators to measure the effectiveness of the activities related to urban planning and management. The eight goals of urban management in Melbourne include; city for people, a creative city, economic prosperity, a knowledge city, an eco-city, a connected city, lead by example and manage the resources well. Each of these goals is defined and the objectives and indicators are presented in this paper. Under the theme of "Creative City and Urban Management", the goal of creative city in Melbourne is elaborated in the light of livability and quality of life concepts. The future plans for Melbourne have identified creativity as one of city's major strengths and try to build up on this as a great opportunity for the citizens. Consistent with the City of Melbourne's objective of creating an inclusive environment that encourages participation of all citizens and stakeholders, the urban management has revised its strategies and aims to encourage a vibrant, creative community and sets out a vision for nurturing and enhancing the quality of life and level of livability within Melbourne Central Business District and Metropolitan Melbourne inner and outer suburbs.

In addition to presenting case specific progressive urban strategies and solutions, the results of the case study of Melbourne can be utilized by urban planners and managers in other cities as a successful example in terms of targeting goals and establishment of objectives and indicators in urban management performance.

Keywords: Urban Planning and Management, Creativity, Livability, Quality of Life, Melbourne.

Reference list

- Businessday. (2012). *Best and Worst Cities to Live*. Available from <http://www.businessday.com.au/business/best-and-worst-cities-to-live-20110830-11j9d.html>. (Accessed 20 July 2012).
- Carta, M. (2007). *Creative city: dynamics, innovations, actions*. Barcelona: LIST Laboratorio Internazionale Editoriale.
- City of Melbourne. (2011). *The 2009-10 Annual Report's message from the City of Melbourne's Lord Mayor Robert Doyle*. Available from <http://www.melbourne.vic.gov.au/AboutCouncil/PlansandPublications/AnnualReport/2010/Performance/OurGoals/Pages/OurGoals.aspx>. (Accessed 20 July 2012).

- Cooke, P. & Lazeretti, L. (2008). *Creative cities, cultural clusters and local economic development*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Department of Planning and Community Development. (DPCD). (2002). *Melbourne 2030 Planning for Sustainable Growth*. Available from <http://www.dpcd.vic.gov.au/planning/plansandpolicies/planningformelbourne/planninghistory/melbourne-2030-planning-for-sustainable-growth>. (Accessed 20 July 2012).
- Department of Planning and Community Development. (DPCD). (2012). *Planning Toolkit: Information and tools for planning professionals*. Available from <http://www.dpcd.vic.gov.au/planning/planningtoolkit> Visited on July 20, 2012.
- Economist Intelligence Unit. (EIU). (2012). *Global Livability Survey*. Available from <http://www.economist.com/blogs/gulliver/2011/08/liveability-ranking>. (Accessed 20 July 2012).
- Landry, C. (2000). *The Creative City: A toolkit for urban innovators*. London: Earthscan.
- Landry, C. & Sterling, V. (2006). *The art of city-making*. London: Earthscan.
- Melbourne City Council. (2011). *Council Plan 2009-2013 Revised 2011*. Available at http://www.melbourne.vic.gov.au/AboutCouncil/PlansandPublications/Documents/Council_Plan_2009_2013_updated.pdf. (Accessed 20 July 2012).

تصویر ۱

Pic 1

تصویر ۱ : ملبورن به عنوان زیست پذیرترین شهر در بررسی زیست پذیری شهرها در سطح جهان، عکس: مهدی خان سفید، ۱۳۹۱.

Pic1. Melbourne as the world's most livable city in global livability survey, Photo by: Mahdi Khansefid, 2012.

تصویر ۳ : فضاهای شهری عرصه‌ای برای نمایش خلاقیت‌های شهروندان، عکس: مهدی خان سفید، ۱۳۹۱.

Pic3. Urban spaces as venues for manifestation of citizens' creativity, Photo by: Mahdi Khansefid, 2012.

